

Wrocław, 22 maja 2015r.

WK. WR.40.6.2015.217.J

**Pani
Elżbieta Galas
Dyrektor
Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej
w Lubinie**

**Al. Komisji Edukacji Narodowej 6a
59-300 Lubin**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z 7 października 1992r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2012r., poz. 1113 ze zm.), przeprowadziła, w okresie od 12 do 27 marca 2015r., kontrolę gospodarki finansowej w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Lubinie, zwanej dalej Poradnią. Zakres badanych zagadnień, okres objęty kontrolą oraz ustalenia przedstawiono szczegółowo w protokole kontroli, podpisanym 27 marca 2015r.

Pozytywnie należy ocenić gotowość do współpracy z kontrolującymi pracownikami Poradni, którzy przygotowywali na potrzeby kontroli dokumenty, opracowywali wymagane informacje oraz udzielali niezbędnych wyjaśnień.

Stwierdzone podczas kontroli gospodarki finansowej nieprawidłowości i uchybienia dotyczyły niżej wskazanych zagadnień, za które odpowiadał Główny Księgowy oraz Dyrektor Poradni.

W Zakładowym Planie Kont, wprowadzonym zarządzeniem Nr 0211-26/2011 Dyrektora Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Lubinie z 31 grudnia 2011r., do opisów kont 860, 760 i 761 zastosowano błędną nazwę tj. 860, „Straty i zyski nadzwyczajne oraz wynik finansowy”, zamiast 860 „Wynik finansowy”, 760, „Pozostałe przychody i koszty”, zamiast 760, „Pozostałe przychody operacyjne” oraz 761, „Pokrycie amortyzacji”, zamiast 761, „Pozostałe koszty operacyjne” stosownie do opisu tych kont zawartych w załączniku nr 3 pn. „Plan kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych” do rozporządzenia Ministra Finansów z 5 lipca 2010r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. nr 128, poz. 861 ze zm., aktualnie Dz. U. z 2013r. poz. 289). Ponadto opisy wymienionych kont, zawarte w Zakładowym Planie Kont Poradni były niezgodne z opisami tych kont zawartymi w ww. rozporządzeniu z 5 lipca 2010r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...).

W Zakładowym Planie Kont nie określono zasad funkcjonowania kont: 141, „Środki pieniężne w drodze”, 750, „Przychody finansowe”, 760, „Pozostałe przychody operacyjne” oraz 999, „Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat”, mimo, że występowały zdarzenia

gospodarcze, które należało księgować na tych kontach. Wymóg prowadzenia tych kont wynikał z § 15 ust. 1 pkt 1 oraz załącznika Nr 3 rozporządzenia Ministra Finansów z 5 lipca 2010r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. nr 128, poz. 861 ze zm., aktualnie Dz. U. z 2013r. poz. 289).

W przepisach wewnętrznych, obowiązujących w Poradni, brak było ujednoczenia kwestii, dotyczącej jakie druki są drukami ścisłego zarachowania i jak należy nimi gospodarować. Dotyczyło to instrukcji, stanowiących załącznik Nr 1 do Zarządzenia Nr 20/2008 Dyrektora Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Lubinie z 22 października 2008r. w sprawie dokumentacji przyjętych zasad rachunkowości. W § 3 ust. 3 „Instrukcji w sprawie ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania” wskazano druki ścisłego zarachowania: czek gotówkowy, arkusze spisu z natury, dokumenty kasowe; w §23 pkt 1 „Instrukcji w sprawie gospodarki kasowej” oprócz powyższych wskazano również raporty kasowe, natomiast w §10 ust. 6 „Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów księgowych” wymieniono: książeczki czeków gotówkowych, książeczki czeków rozrachunkowych, kwitariusze K-103, arkusze spisu z natury, dowody księgowe kasa wyda KW. Zgodność stosowanej praktyki z obowiązującymi przepisami wewnętrznymi powinna zapewnić prawidłowa kontrola zarządcza wynikająca z art. 68 ust. 1 I ust. 2 pkt 1 ustawy z 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2013 roku poz. 885 ze zm.).

Objęte kontrolą raporty kasowe oraz wszystkie dowody księgowe KP „kasa przyjmie” i KW „kasa wyda” nie zawierały wskazania sprawdzenia i zakwalifikowania ich do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja) wraz z podpisem osoby odpowiedzialnej za te wskazania, co stanowiło naruszenie przepisu §21 Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów księgowo-finansowych, który stanowi m. in., że dowód księgowy podlega zaksięgowaniu po dokonaniu dekretacji, a właściwa dekretacja polega na m.in. nadaniu na dokumentach adnotacji, na jakich kontach syntetycznych dokument ma być zaksięgowany oraz wskazania sposobu rejestracji dowodu w urządzeniach (na kontach) analitycznych. Kontrola raportów kasowych wykazała, że w dwóch przypadkach nie spełniono wymogu §17 ust.1 i §23 pkt 4 Instrukcji kasowej, które wskazują, że raport kasowy musi być sporządzony z datą ostatniego dnia miesiąca, sporządza się je i zamyka w układzie miesięcznym (na ostatni dzień miesiąca). Dotyczyło to raportu kasowego nr 1/2014, który sporządzony został za miesiąc styczeń i luty 2014r. i raportu kasowego nr 7/2014 za miesiąc sierpień i wrzesień 2014r. We wszystkich załączonych dowodach do raportów kasowych brakowało numeru i pozycji raportu kasowego, do czego zobowiązywał § 16 ust. 1 Instrukcji kasowej.

W kontrolowanym okresie nie objęto inwentaryzacją druków ścisłego zarachowania co stanowiło, niespełnienie wymogu przepisu §9 ust. 1 Instrukcji druków ścisłego zarachowania, który

stanowi, że druki ścisłego zarachowania powinny być inwentaryzowane nie rzadziej niż raz w roku, a Komisja Inwentaryzacyjna jest obowiązana ustalić stan faktyczny druków ścisłego zarachowania.

Stwierdzono, że na koniec 2013r. (BZ) saldo konta 201, „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” wykazano tzw. „per saldem” w kwocie 2.971,15 zł, zamiast salda po stronie Wn w kwocie 35,70 zł i po stronie Ma w kwocie 3.006,85 zł. Naruszało to przepis art. 7 ust. 3 ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. z 2013r., poz. 330 ze zm.) i było niezgodne z opisem konta 201 zawartym w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...). Przepisy te stanowią, że nie można kompensować ze sobą wartości różnych co do rodzaju aktywów i pasywów oraz, że konto 201 może mieć dwa salda, Wn, który oznacza stan należności i roszczeń oraz saldo Ma - stan zobowiązań.

W bilansie zamknięcia 2013r. Na koncie 404, „Wynagrodzenia” wykazano kwotę 36.508,76 zł (saldo Ma), a konto 231, „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń” wykazano kwotę 71.182,86 zł (saldo Ma), natomiast w bilansie otwarcia 2014r. konto 404 wykazywało 0 zł, a konto 231 wykazywało 107.691,62 zł (saldo Ma). Było to niezgodne z art. 5 ust. 1 ustawy o rachunkowości wykazane w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia stany aktywów i pasywów należy ująć w tej samej wysokości, w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych. Ponadto konto 404 na koniec roku nie powinno wykazywać salda, stosownie do opisu tego konta w Zakładowym Planie Kont obowiązującym w Poradni.

Kontrola sprawozdań jednostkowych Rb-28S Poradni za 2013r. wykazała, że dane wykazane w sprawozdaniu w zakresie wydatków wykonanych (kol. 6 wykazana kwota razem 2.076.462,22 zł) oraz zaangażowania (kol. 5 wykazana kwota razem 2.076.462,22 zł) były niezgodne z ewidencją księgową konta 130W, „Rachunek bieżący –wydatki” (saldo 2.090.716 zł) i konta 998, „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego” (obroty strony Ma w kwocie 2.090.716 zł). Różnica stanowiła kwotę 14.253,78 zł. Na dzień 30 września 2014r. stwierdzono różnicę w kwocie 21.800 zł pomiędzy planem-po zmianach, wykazany w sprawozdaniu Rb-28S (w kol. 4 wykazano kwotę 1.936.531 zł), a ewidencją konta 980 „Plan finansowy wydatków budżetowych” 1.958.331 zł. Powyższe było niezgodne z § 8 ust. 2 pkt 1 i § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w myśl których sprawozdania jednostkowe należy sporządzać rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym na podstawie ksiąg rachunkowych, a kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

Pobierane w 2014r. przez pracowników zaliczki na wydatki w dniu wypłaty obciążały wydatki w § 4210, „Zakup materiałów i wyposażenia”, po przedłożeniu faktur i rozliczeń zaliczek, zobowiązania wynikające z faktur były dekretowane w różnych paragrafach tj.: § 4210, „Zakup materiałów i wyposażenia”, § 4300, „Zakup usług pozostałych”, § 4270, „Zakup usług remontowych” i księgowane zgodnie z dyspozycją w koszty (konto 401, „Zużycie materiałów i energii”, konto 402, „Usługi obce”). Powyższa praktyka doprowadziła do zawyżenia kwoty kosztów i wykonanych wydatków w § 4210 o kwotę 1.645,51 zł, zamiast wykazać w § 4300 kwotę 248,94 zł oraz w § 4270

kwotę 1.396,57 zł. Stwierdzono przypadki ewidencjonowania kosztów usług transportowych i kosztów wysyłki łącznie w kwocie 692,45 zł w § 4210 zamiast w § 4300, kosztów wykonania prac remontowych w kwocie 500 zł w § 4210 zamiast w § 4270. Działanie takie stanowiło naruszenie zasad klasyfikowania wydatków, ustalonych w załączniku nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z 2 marca 2010r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2010r, nr 38, poz. 207, aktualnie Dz.U. z 2014r., poz. 1053).

Zapisy księgowe konta 130, „Rachunek jednostki budżetowej” zawierały datę księgowania, numer dowodu księgowego, stanowiący podstawę zapisu oraz krótki opis np. testy, zaliczka, śr. czystości, ścieki, opłata za podpis. W kilku przypadkach nie było żadnego opisu, dotyczyło to: dowodu księgowego Nr 243/14 z 14 kwietnia 2014r. na kwotę 350 zł; dowodu księgowego Nr 342/14 z 27 maja 2014r. na kwotę 20,94 zł; dowodu księgowego Nr 629/14 z 7 października 2014r. na kwotę 76,88 zł; dowodu księgowego Nr 612/14 z 30 września 2014r. na kwotę 500 zł; dowodu księgowego Nr 824/14 z 31 grudnia 2014r. na kwotę 35,22 zł. Naruszało art. 23 ust.2 pkt 2 i 3 ustawy o rachunkowości, z którego wynika, że zapis księgowy powinien zawierać co najmniej: określenie rodzaju i numer identyfikacyjny dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu oraz jego datę, jeżeli różni się ona od daty dokonania operacji, zrozumiały tekst, skrót lub kod opisu operacji, z tym że należy posiadać pisemne objaśnienia treści skrótów lub kodów.

Wnioski pokontrolne

Przekazując powyższe do wiadomości Pani Dyrektor, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie stosownych działań, mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień, opisanych w protokole kontroli oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości, poprzez realizację następujących wniosków:

1. Inwentaryzowanie druków ścisłego zarachowania nie rzadziej niż raz w roku stosownie do wymogu §9 ust. 1 Instrukcji druków ścisłego zarachowania, stanowiącej załącznik Nr 1 do Zarządzenia Nr 20/2008 Dyrektora Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Lubinie z 22 października 2008r. w sprawie dokumentacji przyjętych zasad rachunkowości.
2. Raporty kasowe sporządzać z częstotliwością, określoną w postanowieniach §17 ust.1 i §23 pkt 4 Instrukcji kasowej, stanowiącej załącznik Nr 1 do Zarządzenia Nr 20/2008 Dyrektora Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Lubinie z 22 października 2008r. w sprawie dokumentacji przyjętych zasad rachunkowości, spełniając wymagania, wynikające z § 16 ust. 1 tej instrukcji dotyczące oznaczania na dowodach załączonych do raportów kasowych numeru i pozycji raportu kasowego.

3. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 września 1994r. o rachunkowości (Dz.U. z 2013r., poz. 330 ze zm.), a w szczególności w zakresie:
 - a) ujmowania w księgach rachunkowych stanów początkowych aktywów i pasywów w takiej samej wysokości jak na dzień ich zamknięcia w poprzednim roku obrotowym, zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy,
 - b) zamieszczania na dowodach kasowych KP„Kasa przyjmie”, KW„Kasa wyda” oraz na Raportach kasowych stwierdzenia sprawdzenia i zakwalifikowania ich do ujęcia w księgach rachunkowych poprzez wskazanie miesiąca i sposobu ujęcia w księgach (dekretację) oraz podpisu osoby odpowiedzialnej za te wskazania, zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy,
 - c) zawieranie w zapisach ksiąg rachunkowych co najmniej określenie rodzaju i numer identyfikacyjny dowodu księgowego, stanowiącego podstawę zapisu oraz jego datę, jeżeli różni się ona od daty dokonania operacji, zrozumiąły tekst, skrót lub kod opisu operacji zrozumiąłego tekstu, stosownie do art. 23 ust. 2 pkt 3 ustawy,
 - d) uaktualnienie polityki rachunkowości w zakresie planu kont oraz gospodarki drukami ścisłego zarachowania stosownie do wymogu określonego w art. 10 ust. 2 ustawy.
4. Na kontach rozrachunkowych wykazywać rzeczywiste stany należności, roszczeń i zobowiązań (nadpłat) nie dokonując kompensat stosownie do przepisów art. 7 ust. 3 ustawy o rachunkowości i zasad funkcjonowania konta 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” stosownie do opisu tego konta w załączniku nr 3 rozporządzenia Ministra Finansów z 5 lipca 2010r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planu kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. nr 128, poz. 861 ze zm., aktualnie Dz. U. z 2013r. Poz. 289).
5. Przestrzegać zasad klasyfikacji wydatków, ustalonych w załączniku nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z 2 marca 2010r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2014r., poz. 1053) w zakresie:
 - a) ujmowania w ewidencji kosztów usług transportowych i kosztów wysyłki w § 4300„Zakup usług pozostałych”,
 - b) ujmowania w ewidencji usług remontowych, napraw i konserwacji w § 4270„Zakup usług remontowych”,
 - c) ujmowania w ewidencji zakup materiałów i wyposażenia w § 4210„Zakup materiałów i wyposażenia”.
6. Zaliczki pobierane przez pracowników na wydatki, rozliczać zgodnie z poniesionymi wydatkami wynikającymi z faktur i rachunków w zakresie klasyfikowania wydatków budżetowych stosownie do w załączniku nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z 2 marca 2010r. w sprawie

szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2014r., poz. 1053).

7. Sporządzanie sprawozdań Rb-28S w zakresie planu, wykonania i zaangażowania wydatków na podstawie danych ujętych w ewidencji księgowej, stosownie do § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z 16 stycznia 2014r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2014r. poz. 119).

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan

Robert Raczyński

Prezydent Miasta Lubin